

Dumitru Bughici

PIESĂ CONCERTANTĂ

Pentru Pian

**Ediție de
Oana Rădulescu-Velcovici**

**Prefață de
Matei Bănică**

Prefață

Dumitru Bughici s-a născut în anul 1921, la Iași, într-un mediu cultural în care muzica ocupa un loc firesc și constant. Formarea sa muzicală timpurie s-a desfășurat în cadrul Conservatorului din Iași, unde a beneficiat de o educație solidă, ancorată în tradiția academică românească interbelică. Evenimentele dramatice ale anilor de război au marcat profund destinul său uman și artistic, experiențele traumatice trăite în tinerețe lăsând urme discrete, dar persistente, în sensibilitatea sa componistică.

După cel de-Al Doilea Război Mondial, Dumitru Bughici își continuă studiile de compoziție și teorie muzicală la Leningrad, într-un mediu artistic de mare prestigiu, dominat de rigoare formală și de un înalt nivel al exigenței profesionale. Contactul cu școala muzicală rusă îi definește gândirea arhitectonică, interesul pentru formă, pentru claritatea construcției și pentru relația dintre materialul tematic și dezvoltarea discursului. Această experiență se va reflecta constant în creația sa ulterioară, indiferent de genul abordat.

Revenit în România, Dumitru Bughici desfășoară o activitate pedagogică îndelungată și influentă în cadrul Conservatorului din București, unde predă discipline teoretice fundamentale și contribuie decisiv la formarea mai multor generații de muzicieni. Compozitorul manifestă un interes constant pentru sistematizarea formelor și genurilor muzicale, pentru clarificarea conceptelor și pentru transmiterea riguroasă a cunoașterii muzicale, completând activitatea didactică printr-o susținută muncă teoretică și analitică.

Creația lui Dumitru Bughici este amplă și diversificată, cuprinzând lucrări simfonice, vocal-simfonice, camerale, piese concertante, muzică de scenă și de film. În acest ansamblu, pianul, instrument al expresiei directe, ocupă un loc special, fiind mijlocul prin care compozitorul își exprimă cu predilecție reflecția lirică și expansiunea energetică a discursului. Scriitura pianistică a lui Bughici se caracterizează prin echilibru, logică internă și o atentă adaptare la posibilitățile reale ale instrumentului.

Piesă concertantă pentru pian de Dumitru Bughici aparține etapei de maturitate a creației sale și ilustrează cu claritate una dintre direcțiile definitorii ale gândirii sale componistice: sinteza dintre rigoarea construcției formale și deschiderea către limbaje expresive moderne. Concepută pentru pian solo, lucrarea exploatează stilul concertant nu prin dialogul tradițional dintre solist și orchestră, ci printr-o dramaturgie internă intensă, bazată pe contrast, energie ritmică și gestică pianistică amplă.

În *Piesă concertantă pentru pian*, compozitorul explorează cu predilecție dimensiunea percutantă și ritmică a instrumentului, valorificând contrastele de registru, accentele incisive și dinamica amplă. Lucrarea solicită interpretului nu doar o tehnică solidă, ci și o prezență scenică activă, capabilă să susțină tensiunea discursului pe întreaga durată a piesei.

Interesul constant pentru formă, pentru logică internă și pentru funcționalitatea discursului muzical se reflectă pregnant în această lucrare. Structurată în trei secțiuni distincte, lucrarea poartă titluri care trimit explicit către genuri de sorginte jazzistică: *Blues*, *Slow* și *Fox*. Aceste denumiri nu trebuie înțelese ca simple etichete stilistice, ci ca indicii de caracter și energie. Dumitru Bughici nu imită modelele jazzului, ci le integrează într-un limbaj personal, filtrat prin rigoarea scriiturii academice și printr-o concepție formală bine articulată.

Prima secțiune, *Blues*, se desfășoară în tempo Largo, cu libertăți agogice pronunțate. Limbajul armonic, bogat în cromatisme și tensiuni, sugerează o expresivitate gravă, concentrată, în care impresia de improvizație este atent controlată. Ritmul, adesea fragmentat, solicită un simț fin al pulsației și o mare precizie în articulare.

Secțiunea mediană, *Slow*, oferă un moment de relativă destindere, fără a diminua însă intensitatea expresivă. Mișcarea legănată și liniile melodice ample creează un spațiu liric în care sunetul trebuie susținut cu grijă, iar pedalizarea devine un element esențial al construcției timbrale. Această parte cere interpretului o atenție sporită la continuitatea frazei și la echilibrul dintre expresie și control.

Finalul, *Fox*, aduce o explozie de energie ritmică și virtuozitate. Caracterul dansant, accentele incisive și succesiunea rapidă a figurilor pianistic-tehnice transformă această secțiune într-o probă de rezistență și dexteritate. Aici, ideea de concertant se manifestă pe deplin, printr-un discurs sonor amplu, de mare impact, care solicită forță, precizie și claritate.

Din punct de vedere tehnic, *Piesă concertantă pentru pian* se adresează pianistului avansat, familiarizat cu limbaje ritmice complexe și cu cerințe interpretative sporite. Lucrarea presupune un control ferm al tempo-ului, o articulare clară a texturii și o gestionare inteligentă a contrastelor dinamice. Virtuozitatea nu este însă un scop în sine, ci un mijloc de amplificare a expresiei și de susținere a dramaturgiei interne.

Prin această lucrare, Dumitru Bughici confirmă o concepție matură asupra pianului ca instrument complet, capabil să susțină un discurs de anvergură fără sprijin orchestral. *Piesă concertantă pentru pian* se impune ca o pagină reprezentativă a repertoriului pianistic românesc din a doua jumătate a secolului al XX-lea, oferind interpreților o muzică viguroasă, coerentă și expresivă, în care rigoarea formei și vitalitatea ritmică se află într-un echilibru convingător.

Matei Bănică

PIESĂ CONCERTANTĂ PENTRU PIAN

Blues

Dumitru Bughici

Largo ♩ = 46 (ad libitum)

mp dolce

cresc.

mf

f espr.

accel.

a tempo (♩ = 46)

mp

mf cresc.

Fox

Allegro ♩=138

Measures 1-4 of the piece. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 4/4. The first measure starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. The melody in the right hand features eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment.

Measures 5-8. The melody continues with eighth notes and rests. The left hand has a more active line with eighth notes. Measure 8 ends with a 2/4 time signature change.

Measures 9-12. The time signature is 2/4. The melody consists of quarter and eighth notes. The left hand features a rhythmic pattern of eighth notes and rests, with some chords.

Measures 13-16. Measure 13 begins with a triplet of eighth notes in the right hand. The left hand has a steady eighth-note accompaniment. Measure 15 includes a forte (f) dynamic marking.

Measures 17-20. The melody continues with eighth notes and rests. The left hand has a simple accompaniment. Measure 19 features a triplet of eighth notes in the right hand.